

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2026-01-27

Innehållsansvar: Carina Colliander Söder, (carco), Enhetschef

Giltig till: 2028-01-30

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Högflöde syrgasbehandling - barn

Revideringar i denna version

Revidering markerat med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Riktlinje från Barnläkarföreningen gällande användning av andningsunderstöd med syrgasbehandling med högt flöde. Riktlinjen är beslutsstöd till ordinerande läkare och användarstöd till vårdpersonal. Hänvisar till riktlinje och kortversion.

Arbetsbeskrivning

Extern länk

Riktlinje ”[PM Högflödesgrimma 241127](#)” (Barnläkarföreningen)

Riktlinje ”[HFG översikt kortversion](#)” (Barnläkarföreningen)

Om du upptäcker att länken inte fungerar – kontakta Barn och ungdomskliniken 0500-43 20 74.

Lokala rutiner Barnavdelningen:

På barnavdelningen finns tre stycken högflödesapparater. Blender med befuktare, Airvo 2 och Airvo3. Använd inte Airvo 3 i första hand, den har ett batteri som räcker i 40 minuter på maxinställningar. Den ska finnas tillgänglig för transport. Går att flytta över utrustningen från Airvo 2 om behov uppstår.

Blender med befuktare passar den gula och röda grimman.

Airvo 2

Nedanstående grimmor i tabellen finns tillgängliga på barnavdelningen och är validerade för Airvo 2.

Namn	Färg/djur	Vikt	Grimmas flöde
OJR416 L	Lila bläckfisk	3,5 – 18 kg	2 – 20 L/min
OJR418 XL	Grön sköldpadda	7 – 25 kg	2 – 25 L/min
OJR520	Vit delfin		10 – 50
OPT942	Vuxen Small		25 – 60 L

Airvo 3

Nedanstående grimmor i tabellen finns tillgängliga på barnavdelningen och är validerade för Airvo 3.

Namn	Färg/djur	Vikt	Grimmans flöde
OJR414	Gul sjöstjärna	1,5 – 8 kg	2 – 7 L/min
OJR416 L	Lila bläckfisk	3,5 – 18 kg	2 – 20 L/min
OJR418 XL	Grön sköldpadda	7 – 25 kg	2 – 25 L/min
OJR520	Vit delfin		10 – 50
OPT942	Vuxen Small		25 – 60 L

Finns en special koppling till trach för att använda på Airvo

Blender med befuktare

Ihopsättning:

1. Sätt i luft och syrgasslangarna i väggen samtidigt.
2. Koppla droppslangen från befuktarkammaren på en påse sterilt vatten. Kammaren fylls automatiskt, vattennivån ska inte överstiga den svarta linjen.
3. Sätt på värmeplattan(Fisher & Paykel) med PÅ/AV knapp. Det tar 5-10 min innan luftflödet kommit upp i önskad temperatur. Tubläge är att rekommendera då det ger en högre värme 37 grader och 44mg/l fukt. När man kör maskläge levereras bara 31 grader och 32 mg/l. Om det visar sig att man får mycket kondensvatten eller att barnet inte tolerera värmen kan man byta över till maskläge efter kontakt med ansvarig läkare.

Grimma

För val av storlek se [PM Högflödesgrimma 241127](#)

Fixering medföljer, det finns extra om byte krävs. För bästa resultat, värm materialet i handen innan det sätts på patienten. **Fäst ej för långt ner på kinden. Fäst i linje med näsborrarna för att minimera att piggarna åker ut. Fäst inte wiggelpads ovanpå sondtejp, de lossnar, tejpa var för sig.**

Instruktionen hur den ska fästas finns på YouTube: Optiflow Junior Fittning Guide på YouTube.

Starta upp

Starta med 21 % syrgas. Vid otillräcklig saturation under 92 %, (målvärde 92-97%) höj syrgasen upp till max 40 % innan barnläkare informeras.

Skötsel

Lägg in övervakningslista CPAP/högflöde på patientrummet. Dokumentera flöde i l/min, syrgasnivå i %. Räkna andningsfrekvens manuellt.

Övervakning/omvårdnad

- Kontinuerlig övervakning eller stickkontroller efter ordination. Ordineras i åtgärdslistan.
- Utvärdering efter 1-2 timmar med PEWS (AF, SaO₂) och bedömning av andningsarbetet, se baksidan av CPAP pappret i bifogat nedan. **Vid utebliven förbättring eller försämring ska ny utvärdering göras av behandlingen.**
- Därefter kontroller med PEWS (AF, puls, SaO₂) var 3:e timme eller enligt läkarordination
- Mat-/vätskelista ska föras (Obs dygns mängd ska vara ordinerat på åtgärdslistan)
- Inspektion av näsan görs varje pass. Se **styr**dokument [Trycksår](#).
- Kontroll av grimma för att vid behov rengöras med vatten.
- Regelbundna lägesändringar för att underlätta slemmobilisering och undvika trycksår.
Fysioterapeut kan kontaktas för tips, **t.ex bollning**

Slangset till Airvon byts var 14:e dag till blendern var sjunde dag och grimma byts ut var sjunde dag. **Inhalationsdel byts var sjunde dag.** Skriv datum.

Påse med sterilt vatten byts v.b under pågående behandling, räcker vanligtvis 3-4 dagar.

Se till att slangarna hänger nedåt från patienten för att kondensvatten ska kunna rinna ner i slangerna och tömmas i befuktarhållaren. Det finns risk annars att kondensvatten rinner mot patienten och sprutar i näsan. Om vatten samlas i slangarna, koppla bort, töm ur och torka av luftvägssensorn (nära patienten).

Nedmontering och desinfektion

Efter användning kastas samtliga delar som är patientbundna. Sladdar och slangar spritas. Adaptern till nebulisatorn är inte patient**bunden** och skall inte kastas. Nya delar monteras och högflödesgrimman görs bruksduglig för nästa patient. Det enda som inte kopplas på är sterilt vatten och själva grimman.

Tips vid användning av högflödesgrimma

- Om syrgasbehovet överstiger 40 % ökar risken för att barnet samlar på sig CO₂, utvärdera vilka åtgärder som kan vidtas för att eventuellt minska syrgasbehovet (exempelvis slemmobilisering, lägesändring, kontroll av högflödessystemet så att det inte läcker luft). Om syrgasbehovet kvarstår ska en blodgas tas.
- Barnet kan äta som vanligt, även amning och mat på flaska går bra.
- Tänk på att om barnet har ventrikelsond så bör tömning av luft från magsäcken ske med jämna mellanrum.
- Kontroll av grimmans placering så att huden inte kläms (framförallt vid sidoläge).
- Påsen med sterilt vatten kan fyllas med luft vid luftläckage eller då någon slang är knickad, om slang är knickad åtgärda det.
- Om vattenpåsen fylls med luft utan att slangerna är knickad kan påsen behöva höjas upp.

Inhalation med Aerogen Solo via högflödesgrimma **finns en på barnavdelningen** och en på neonatalavdelningen att hämta vid behov. Den monteras på högflödet och kan sitta kvar i sju dygn. **Vid inhalation sänk flödet om patienten har över 10 i flödet. Vid inhalation i Maxim ta bort grimman tillfälligt.**

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Ordination av inhalationer finns i [PM Högflödesgrimma 241127](#) från Barnläkarföreningen.

OBS! Inhalationer ska ordinerars på olika sätt om det inhaleras i Aerogen Solo eller Maxim.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Carina Colliander Söder, (carco), Enhetschef

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-75

Version: 5.0

Giltig från: 2026-01-27

Giltig till: 2028-01-30